

Exam. Code : 216702

Subject Code : 6589

M.A. (Political Science) 2nd Semester
WESTERN POLITICAL THOUGHT—II

Paper—VI

Time Allowed—3 Hours] [Maximum Marks—80

Note :—(1) **Section-A :** Attempt any **SIX** questions carrying **4** marks each. Answer to each question shall be about **250** words. (6×4=24)

(2) **Section-B :** Attempt **ONE** question from each unit in about **1000** words. Each question carries **14** marks. (4×14=56)

SECTION—A

1. Explain the sources of influences on Bentham's thought.
2. Explain Bentham's views on punishment.
3. Examine J.S. Mill's views on representative Government.
4. Explain Hegalian Dialectical Idealism.
5. Explain major writings of T.H. Green.
6. Explain Hegal's views on Society.
7. What was Marx's conception of Communism ?

8. Explain Lenin's views on war and co-existence.
9. Examine Lenin's views on Party and Political tactics.
10. Examine J.S. Mill's individualism.

SECTION—B

UNIT—I

11. How Bentham was a reformer ? Explain.

OR

Examine Bentham's views on State and Law.

UNIT—II

12. How J.S. Mill modified Bentham's utilitarianism ?

OR

Explain J.S. Mill's argument in defence of liberty.

UNIT—III

13. 'State is the march of God on Earth'. Explain the statement.

OR

'Human Consciousness postulates liberty, liberty involves rights and rights demand the State'. Explain.

UNIT—IV

14. Explain Karl Marx Theory of class struggle.

OR

Examine Lenin's Theory of Imperialism.

(Punjabi Version)

Note :—(1) **ਭਾਗ ਓ :** ਕੋਈ ਛੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 4 ਅੰਕ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਗਭਗ 250 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਉ। (6×4=24)

(2) **ਭਾਗ ਅ :** ਹਰੇਕ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਲਗਭਗ 1000 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਉ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 14 ਅੰਕ ਹਨ।

(4×14=56)

ਭਾਗ—ਓ

1. ਬੈਨਥਮ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਉਪਰ ਸਰੋਤਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
2. ਸਜ਼ਾ ਬਾਰੇ ਬੈਨਥਮ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
3. ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਸਰਕਾਰ ਬਾਰੇ ਜੇ. ਐਸ. ਮਿੱਲ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਪਰੀਖਣ ਕਰੋ।
4. ਹੈਗਲੀਅਨ ਦਵੰਦਾਤਮਕ ਆਦਰਸ਼ਵਾਦ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
5. ਟੀ. ਐਚ. ਗਰੀਨ ਦੀਆਂ ਮੁੱਖ ਲਿਖਤਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
6. ਸੁਸਾਇਟੀ ਬਾਰੇ ਹੇਗਲ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
7. ਕਮਿਊਨਿਜ਼ਮ ਦੀ ਮਾਰਕਸ ਦੀ ਸੰਕਲਪਨਾ ਕੀ ਸੀ ?
8. ਜੰਗ ਅਤੇ ਸਹਿ-ਹੋਂਦ ਬਾਰੇ ਲੈਨਿਨ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
9. ਪਾਰਟੀ ਅਤੇ ਰਾਜਨੀਤਕ ਰਣਨੀਤੀਆਂ ਬਾਰੇ ਲੈਨਿਨ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਪਰੀਖਣ ਕਰੋ।
10. ਜੇ. ਐਸ. ਮਿਲ ਦੇ ਵਿਅਕਤੀਵਾਦ ਦਾ ਪਰੀਖਣ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—ਅ

ਯੂਨਿਟ—I

11. ਬੈਨਬਮ ਇੱਕ ਸੁਧਾਰਕ ਕਿਵੇਂ ਸੀ ? ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਜਾਂ

ਸਟੇਟ ਐਂਡ ਲਾਅ ਬਾਰੇ ਬੈਨਬਮ ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਦਾ ਪਰੀਖਣ ਕਰੋ।

ਯੂਨਿਟ—II

12. ਬੈਨਬਮ ਦੇ ਉਪਯੋਗਿਤਾਵਾਦ ਨੂੰ ਜੇ. ਐਸ. ਮਿਲ ਨੇ ਕਿਵੇਂ ਸੋਧਿਆ ਹੈ ?

ਜਾਂ

ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਵਿੱਚ ਜੇ. ਐਸ. ਮਿਲ ਦੇ ਤਰਕ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਯੂਨਿਟ—III

13. 'ਰਾਜ ਧਰਤੀ ਉੱਤੇ ਪਰਮਾਤਮਾ ਦਾ ਮਾਰਗ ਹੈ' ਕਥਨ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਜਾਂ

'ਮਨੁੱਖੀ ਚੇਤਨਾ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੀ ਉਪਧਾਰਨਾ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਆਜ਼ਾਦੀ ਵਿੱਚ ਅਧਿਕਾਰ ਸ਼ਾਮਿਲ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰ ਰਾਜ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦੇ ਹਨ।' ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਯੂਨਿਟ—IV

14. ਵਰਗ ਸੰਘਰਸ਼ ਦੇ ਕਾਰਲ ਮਾਰਕਸ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।

ਜਾਂ

ਸਾਮਰਾਜਵਾਦ ਦੇ ਲੈਨਿਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦਾ ਪਰੀਖਣ ਕਰੋ।